

[Karlskov Jensen.]

gør mindre end 40 pct. af en normal høst. Godt halvdelen af høsten kan altså ikke finde direkte anvendelse, men må fodres op.

Det har været anført, at forbudet skulle være begrundet dels i en frygt for kartoffelmangel, dels i at eksporten skulle drive priserne på hjemmemarkedet i vejret. Ingen af disse påstande er holdbare. Forholdet er nemlig det, at den pris, der af avlerne kan opnås for eksportkartofler, i den seneste tid har ligget på mellem 20 kr. og 23 kr. pr. tønde, mens prisen på spisekartofler til hjemmemarkedet til landmændene har andraget 23—29 kr. pr. tønde. Det vil sige, at prisen til eksport hele tiden har været lavere end prisen på hjemmemarkedet.

Med hensyn til faren for kartoffelmangel til foråret er forholdet altså det, at der normalt må opfodres flere millioner tønder kartofler, og selvom kartoffelhøsten i år har været væsentlig mindre end normalt, vil dette også blive tilfældet i år. Når prisen på hjemmemarkedet ligger på over 20 kr. pr. tønde, er der ingen fare for, at der fodres så mange op, at der bliver tale om en omfattende mangel. Der går jo ca. 4—5 kg kartofler til erstatning af 1 kg korn ved opfodring, og det er der vist ikke mange landmænd der lader sig friste af.

Forbudet er så meget mere beklageligt, som det i særlig grad er de magreste egne af Midtjylland, der rammes heraf, og den periode, hvori der kan eksporteres kartofler, er jo kun ganske kort. Jeg er vidende om, at landbrugsministeren i dag har truffet beslutning om at ophæve forbudet, men det vil ikke medføre, at eksporten får nævneværdigt omfang nu på grund af vejrforholdene, og da sæsonen i foråret jo er ganske kort, vil den skade, som er sket, ikke kunne gøres god herved.

Løvrigt kan jeg ikke tilbageholde en bemærkning om, at det jo også vil få valutariske følger, at den høje regering på denne måde lægger vanskeligheder i vejen for landets eksporterhverv; man skulle umiddelbart synes, at der måtte være mere nærliggende opgaver at tage fat på. Jeg kunne også have lyst til at føje til, at det ikke er uinteressant at se regeringens holdning i denne sag på baggrund af den diskussion, vi havde i sidste uge om varefor-

syningsloven; og det er på denne baggrund, jeg gerne vil bede den højtærede landbrugsminister om at begrunde det gennemførte eksportstop.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg vil gerne sige det ærede medlem tak, fordi han har stillet dette spørgsmål, som giver mig lejlighed til at give tinget en redegørelse — omend på grund af forretningsordenens bestemmelser en meget kortfattet redegørelse — for hele denne sag.

Eksporten af og hjemmemarkedets forsyning med kartofler har lige siden i sommer været genstand for overvejelser og drøftelser indenfor regeringen. Grunden hertil har været den ret ringe kartoffelhøst i forbindelse med, at kartoffernes kvalitet heller ikke var så god som sædvanlig. Dette gav sig udslag allerede i sommer derved, at priserne på spisekartofler til hjemmemarkedet holdt sig på et betydeligt højere niveau end normalt på denne tid af året, og det måtte naturligvis medføre overvejelser med hensyn til, i hvilket omfang man måtte kunne lade eksporten foregå uhindret, da man jo måtte regne med, at kartoffeleksporten ville øge knapheden på kartofler og derved stramme priserne på hjemmemarkedet.

Under hensyn til de interesser, som landbruget og vort land som helhed har i at bevare de i udlandet oparbejdede markeder for kartofler, herunder særlig læggekartofler, sluttede disse overvejelser med, at man var enig om ikke på det tidspunkt at foretage nogen regulering af kartoffeleksporten, men foreløbig følge situationen med særligt henblik på at sikre befolkningens forsyning med spisekartofler.

I forbindelse hermed bad jeg statistisk departement om at foretage en optælling af kartoffelhøsten hos landmændene. Denne blev foretaget i forbindelse med svinetællingen den 19. november, og statistisk departements opgørelse af tællingen forligger nu.

Da salget af kartofler til eksport imidlertid omkring den 1. december syntes at tage mere fart, og da der indkom ansøgninger til landbrugsministeriets eksportlicenskontor om eksporttilladelser for ret betydelige kvanta, samtidig med at priserne steg, fandt jeg det nødvendigt at suspendere